

Växjöminne

Torkel Danielsson efter Joloresan 2025

Plötsligt korsades mina och Jolos vägar på något sätt. 25 år efter att Jolo gjorde lumpen i Linköping satt jag där och kodade journalsystem på Datasaab – kanske inte ett så märkligt sammanträffande. Men hans resor från Stockholm, med byte i Alvesta, har jag en stark koppling till – jag gjorde större delen av min lump 1959-60 som signalist vid I11 i Växjö, utplockad från I3 i Örebro. Det var alltså 20 år mellan Jolos och min militärtjänstgöring, men så mycket hade egentligen inte hänt – lite nya vapen, en [SoldF](#), som nu uppmanade soldaten att vara 2 meter under markytan och blunda vid atombombskrevad, och naturligtvis nyare teknik. Men i stort sett samma Exercis 1, vapenvård och fotlappar.

En gång sov jag förbi Alvesta i tåget, vaknade försent och klev yrvaken ut en tidig måndagsmorgon på perrongen i Vislanda, knappa 3 mil från Växjö, nu med stor risk att missa inställelsetiden 06:00 vid I11:s kasernvakt. Desperat sökte jag få hjälp vid stationen, den enda jag fann var i en gammal olåst damcykel med tomma däck. Med en lånad pump från en mer välförsedd cykel fick däcken form och jag ”lånade” så damcykeln. Kommen två mil, ungefär, nu med båda däcken åter tomma, hörde jag en bil närma sig och jag försökte lifta – detta lönade sig, jag kom till vakten i tid. Bråttom, bråttom till luckan, läsa dagordern för rätt klädsel och se den väntande uppgiften: ”Cykelorientering 15 km”. Det var att bita ihop och fortsätta cykla. Cykelstölden gnagde dock i mig och jag tubbade en kamrat försedd med bil att försöka köra tillbaks cykeln – vi åkte ut mot Vislanda, men cykeln var borta där jag övergivit den, snodd av någon annan. Med dåligt samvete fick jag ändå betala två öl på Stadshotellet till bilägaren.

Någon bra signalist blev det aldrig av mig. När de begåvade efterhand kom upp över 100 tecken per minut, låg jag envist kvar på 20-30. Ett tecken jag verkligen kunde var frågetecknet, di-di-da-da-di-dit – det var det svarstecken som jag sände efter att ha mottagit en drös med morsetecknet, där jag missat de flesta. Ett sådant sänt frågetecknet är här motsvarigheten till ”Va?” och innebär att sändaren har att repetera allt – ofta bad då denne efter ett tag att att få mig utbytt mot någon som kunde morse. Tricket jag aldrig lärde mig var att hålla ett antal tecken i huvudet; när man skriver ner ett tecken, ska det finnas fem-åtta väntande i minnet, som fylls på och töms i en lagom takt. Att som jag frenetiskt försöka få ner det senast hörda tecknet på papper gör att man aldrig blir signalist. Många på kompaniet var också musiker, musikalitet är säkert kopplat till förmågan att ha många takter i huvudet samtidigt och därmed också morsetecknet.

Vi var något av en främlingslegion på I11, studentbeväringar från hela riket, utvalda att bli signalister och dra tråd i alla Smålands skogar. En annan främlingslegion i Växjö var sjuksköterskeskolan med elever från ett stort upptagningsområde; i detta gemensamma, främlingskapet, fanns tröst att få för båda grupperna.